

Szczegółowy przedmiotowy system oceniania do podręcznika *Słowa z uśmiechem* klasa 4

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Rozdział I Przygody dnia codziennego					
„Do zobaczenia, wakacje... Wracamy do szkoły!”. René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, <i>Nowe przygody Mikołajka</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia postacie z opowiadania czyta ze zrozumieniem informacje o autorze oraz ilustratorze tekstu formułuje obietnicę w formie zdania pojedynczego 	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>bohater</i> podaje nazwisko autora oraz nazwisko ilustratora tekstu formułuje obietnicę w formie wypowiedzenia złożonego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie <i>bohater</i> podaje dodatkowe informacje o autorze tekstu formułuje rady 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje głównego bohatera i określa jego rolę wyjaśnia rolę autora tekstu oraz rolę ilustratora formułuje rady, dbając o jednolitość stylistyczną wypowiedzi używa we właściwym kontekście słowa <i>kreatywny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przedmioty, proponując twórcze i nietypowe podejście do ich funkcji

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Bohaterowie twoich lektur przedstawiają się – radę dla mówiących	<ul style="list-style-type: none"> wypisuje formy powitania z tekstu przedstawia się, podając podstawowe informacje o sobie 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje słowa prezentacji z tekstu przedstawia się w kilku zdaniach, podając bardziej szczegółowe informacje o sobie 	<ul style="list-style-type: none"> dopasowuje formy powitania i przedstawiania się do różnych sytuacji komunikacyjnych opowiada o swoich zainteresowaniach 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady grzeczności obowiązujące w sytuacji powitania i przedstawiania się przedstawia się w sytuacji oficjalnej i nieoficjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia funkcję komunikacji niewerbalnej w sytuacji powitania omawia sposoby powitania i przedstawiania się w różnych kręgach kulturowych
A, be, ce ... uczę się. Zabawa literami. Alfabet	<ul style="list-style-type: none"> zna kolejne litery alfabetu układa wyrazy w kolejności alfabetycznej przy niewielkim wsparciu nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia bezbłędnie kolejne litery alfabetu układa samodzielnie wyrazy w kolejności alfabetycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia dwuznaki stosowane w polskim piśmie wykorzystuje znajomość alfabetu do zadań praktycznych 	<ul style="list-style-type: none"> układa teksty ułatwiające zapamiętanie alfabetu używa ze zrozumieniem terminów <i>pierwodruk</i>, <i>autograf</i>, <i>rękopis</i> posługuje się związkiem frazeologicznym <i>być alfą i omegą</i> we właściwym kontekście 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie i twórczo wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat alfabetu w różnych sytuacjach problemowych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Aby odróżnić literę od głoski, wystarczy choć trochę znać język polski. Głoska a litera	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>głoska</i> i <i>litera</i> dzieli wyrazy o prostej budowie na litery i głoski 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia różnice między głoską a literą dzieli wyrazy z dwuznakami na litery i głoski 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady wyrazów z dwuznakami dzieli wyrazy ze spółgłoskami miękkimi i zmiękczonej na litery i głoski 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady wyrazów o różnej liczbie liter i głosek analizuje wpływ pojedynczych głosek na znaczenie słów 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie i twórczo wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat liter i głosek w różnych sytuacjach problemowych
Nasze fonetyczne troski... Samogłoski i spółgłoski	<ul style="list-style-type: none"> wie, że głoski dzielą się na samogłoski i spółgłoski 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wszystkie samogłoski w języku polskim, odróżnia samogłoski od spółgłosek 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia różnicę w wymowie spółgłosek i samogłosek 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia funkcję samogłosek w tworzeniu wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> kreatywnie wykorzystuje wiedzę na temat samogłosek i spółgłosek w tworzeniu gier i zabaw językowych
„Co się może zdarzyć, gdy głowa pełna marzeń?” Joanna Kulmowa, <i>Marzenia</i>	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>wers</i> określa swój stosunek do szkoły opowiada w kilku zdaniach o swoich marzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>wers</i> określa stosunek osoby mówiącej do szkoły opowiada, o czym można marzyć w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje wersy wiersza wymienia przyczyny niechęci osoby mówiącej do szkoły cytuje fragmenty wiersza na temat wyglądu i zachowania marzeń z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje układ zapisu wiersza i prozy, wymienia różnice objaśnia fragmenty tekstu o przenośnym znaczeniu opisuje marzenie w sposób metaforyczny 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje tekst na poziomie metaforycznym

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Pierwsza pomoc w szkolnych wypadkach”. Słownik ortograficzny	<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słownika ortograficznego w celu poprawnego zapisu wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje budowę słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje sposób zapisu haseł w słowniku ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje sposób zapisu skrótów oraz innych informacji w słowniku korzysta ze słownika internetowego 	<ul style="list-style-type: none"> sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym, korzystając swobodnie ze skrótów, odsyłaczy i innych informacji
„Dzieci listy piszą... zabawne potyczki z epistolografią”. List – rady dla piszących Grzegorz Kasdepke, <i>List</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje bohaterów opowiadania czyta ze zrozumieniem rady dla piszących list tradycyjny i e-mail pisze krótki, komunikatywny list tradycyjny oraz e-mail na dowolny temat 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada krótko o najważniejszych zdarzeniach z opowiadania omawia rady dla piszących list tradycyjny pisze poprawny kompozycyjnie list tradycyjny oraz e-mail na zadany temat 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia powody wzmożonej korespondencji listownej i e-mailowej omawia rady dla piszących e-mail pisze list tradycyjny oraz e-mail na zadany temat, uwzględnia wymogi formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny zachowania bohaterów omawia zasady grzeczności stosowane w korespondencji wskazuje różnice między listem tradycyjnym i e-mailem pisze poprawne językowo, kompozycyjnie i stylistycznie listy w formie tradycyjnej i elektronicznej 	<ul style="list-style-type: none"> pisze poprawne językowo i konstrukcyjnie listy tradycyjne i elektroniczne cechujące się nietypowym, oryginalnym podejściem do tematu

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
I kłopoty sprawić może, lecz ćwiczenie ci pomoże. O różnych funkcjach głoski <i>i</i>	<ul style="list-style-type: none"> wie, że <i>i</i> jest samogłoską, może tworzyć wyrazy, podaje przykłady tej funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że <i>i</i> zmiękcza spółgłoski, podaje przykłady tej funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia, kiedy <i>i</i> oznacza samogłoskę, a kiedy jest znakiem miękkości, podaje przykłady tych funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady, kiedy <i>i</i> oznacza samogłoskę, a jednocześnie jest znakiem miękkości 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje twórcze uwagi i przemyślane wskazówki ułatwiające innym uczniom zapamiętanie funkcji głoski <i>i</i>
Pa-lu-szek i głów-ka to szkol-na wy-mów-ka. O sylabach	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>sylaba</i> dzieli wyrazy na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>sylaba</i> wie, że ośrodkiem sylaby jest samogłoska 	<ul style="list-style-type: none"> zna zasady przenoszenia wyrazów do następnej linii 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii, dzieląc je na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie i twórczo wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat podziału wyrazów na sylaby w różnych sytuacjach problemowych
„Igrzyska ortograficzne”. Pisownia wyrazów z <i>rz</i>	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>rz</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> zna reguły pisowni <i>rz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> stara się stosować reguły pisowni <i>rz</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>rz</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>rz</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Co by tu jeszcze zrobić, koledzy, co by tu zrobić?”. Czasownik i jego znaczenia	<ul style="list-style-type: none"> wymienia pytania, na które odpowiada czasownik wie, że czasownik jest odmienną częścią mowy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czasownik wśród innych części mowy rozpoznaje i tworzy formy liczby pojedynczej i mnogiej czasownika rozpoznaje i tworzy formę czasu przeszłego czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że czasownik nazywa czynności i stany rozpoznaje i tworzy formę osoby czasownika odmienia czasownik przez osoby 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia czynności od stanów stosuje poprawne formy gramatyczne czasownika stosuje świadomie formy czasu przeszłego i teraźniejszego czasownika w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące znaczenia i odmiany czasowników
„O ekscentrykach przy okazji bezokolicznika”. Formy osobowe i nieosobowe czasownika	<ul style="list-style-type: none"> wie, że czasownik występuje w formie osobowej i nieosobowej podaje przykłady bezokoliczników 	<ul style="list-style-type: none"> rozdzieli czasowniki w formie osobowej i nieosobowej wie, że wymawiane tak samo zakończenia <i>-źć, -ść</i> są zapisywane w różny sposób 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca formę osobową czasownika na bezokolicznik i odwrotnie zna i stosuje zasady pisowni <i>-źć, -ść, -qć</i> w zakończeniach bezokolicznika 	<ul style="list-style-type: none"> dopasowuje czasowniki w bezokoliczniku do wybranych frazeologizmów poprawnie zapisuje zakończenia bezokolicznika 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące osobowych i nieosobowych form czasowników

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Kłopotliwa wizyta z myszą w tle”. Małgorzata Musierowicz, <i>Szósta klepka</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zapamiętanych bohaterów opowiada krótko o głównym zdarzeniu w tekście omawia zdarzenia przedstawione na ilustracjach 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wszystkich bohaterów tekstu zna pojęcie <i>zdarzenie</i> nadaje tytuły rysunkom 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę poszczególnych bohaterów w przygotowaniach do wizyty objaśnia pojęcie <i>zdarzenie</i> nadaje tytuły wszystkim rysunkom 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny zdenerwowania państwa Żaków objaśnia, w jaki sposób wybrane zdarzenie z tekstu wpłynęło na zmianę sytuacji bohaterów nadaje jednorodne stylistycznie tytuły wszystkim rysunkom 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy oryginalny pod względem treści i formy poradnik tematyczny

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Napisać plan ramowy? Z Pippi to frajda nie z tej ziemi! Plan ramowy – rady dla piszących Astrid Lindgren, <i>Pippi Pończoszanka</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> czyta uważnie tekst zna pojęcie <i>opis</i> dopasowuje większość tytułów do odpowiadających fragmentów tekstu przy wsparciu nauczyciela skraca większość wypowiedzi czyta rady dla piszących plan ramowy zapisuje plan ramowy odtwórczy uwzględniający większość zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje pytania do tekstu objaśnia pojęcie <i>opis</i> dopasowuje wszystkie tytuły do odpowiadających im fragmentów tekstu samodzielnie skraca większość wypowiedzi zapisuje plan ramowy odtwórczy uwzględniający wszystkie zdarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje fragmenty tekstu wyszukuje elementy opisu w tekście porządkuje większość podanych zdarzeń zgodnie z chronologią samodzielnie skraca wszystkie wypowiedzi zapisuje plan w formie wypowiedzeń bez czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia prawdziwość twierdzeń dotyczących tekstu opisuje elementy wyglądu bohaterki porządkuje wszystkie podane zdarzenia zgodnie z chronologią tworzy jednolite językowo wypowiedzi w różnych formach 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje bohaterkę, wykorzystując informacje spoza tekstu, stosując funkcjonalnie różnorodne środki językowe
„Dobry żart tyńfa wart”. Pisownia wyrazów z ż	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni ż w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> zna reguły pisowni ż 	<ul style="list-style-type: none"> stara się stosować reguły pisowni ż w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ż w podanym zestawie ortogramów poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ż 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ż

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Kto ma pilota, ten ma władzę. Maciej Wojtyszko, <i>Bolek i Lolek. Straszne skutki oglądania telewizji</i> (fragment) – rady dla czytających	<ul style="list-style-type: none"> czyta tekst w sposób umożliwiający zrozumienie treści wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu formułuje krótką wypowiedź wyrażającą prośbę wypowiada się na temat swoich doświadczeń związanych z oglądaniem telewizji 	<ul style="list-style-type: none"> czyta poprawnie tekst, wyznacza granice zdań czyta poprawnie wypowiedzi bohaterów tekstu, oddając ich uczucia i emocje formułuje kulturalną wypowiedź wyrażającą prośbę wypowiada się na temat zasad oglądania telewizji w swoim domu 	<ul style="list-style-type: none"> czyta płynnie tekst, zwraca uwagę na znaki interpunkcyjne, podkreśla głosem ważne słowa porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora formułuje wypowiedź wyrażającą prośbę i podaje jej uzasadnienie ocenia, jak oglądanie telewizji wpłynęło na zachowanie bohaterów opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> czyta tekst, stosuje odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści objaśnia pojęcie <i>dialog</i> i omawia sposób jego zapisu w tekście dobiera przemyślane argumenty uzasadniające prośbę objaśnia komizm sytuacji przedstawionej w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo wykorzystuje w swoich pracach i projektach informacje wyszukane w sieci
„Tańczę, śpiewam i maluję, czyli jak się relaksuję”. Czas teraźniejszy czasowników	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>czas teraźniejszy czasownika</i> używa <i>nie</i> z czasownikami w przeczeniach 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje i wskazuje czasowniki w czasie teraźniejszym zna regułę pisowni <i>nie</i> z czasownikami 	<ul style="list-style-type: none"> odmienia według wzoru czasowniki w czasie teraźniejszym przez osoby i liczby stara się stosować reguły pisowni <i>nie</i> z czasownikami 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawne formy gramatyczne czasowników w czasie teraźniejszym zapisuje poprawnie <i>nie</i> z czasownikami 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat czasu teraźniejszego czasowników poprawnie używa w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych trudnych form czasowników w czasie teraźniejszym

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Nie dajmy się zaczarować telewizorom”. Stanisław Grochowiak, <i>Telewizor</i>	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące wyobraźni wypowiada się na temat wyobraźni na podstawie własnych doświadczeń prezentuje w krótkiej wypowiedzi ulubiony program telewizyjny 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje fragmenty wiersza dotyczący wyobraźni wyszukuje w tekście konkretne rzeczy, ukazane w nietypowym kontekście prezentuje ulubiony program, uzasadnia wybór 	<ul style="list-style-type: none"> podaje synonimy rzeczownika <i>wyobraźnia</i> wymienia filmy przywołane w wierszu, nadaje im tytuły wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z oglądania telewizji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie słowa <i>wyobraźnia</i> wybiera tezę najtrafniej oddającą sens wiersza omawia w kontekście wiersza zagrożenia związane z oglądaniem telewizji 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny punkt widzenia na temat programów telewizyjnych, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska
„Wehikułem czasu w...”. Czas przeszły czasowników	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>czas przeszły czasownika</i> wie, że czasowniki w czasie przeszłym występują w różnych rodzajach 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje i wskazuje czasowniki w czasie przeszłym wie, że czasowniki w czasie przeszłym odmieniają się przez osoby, liczby i rodzaje 	<ul style="list-style-type: none"> odmienia czasowniki przez rodzaje zapisuje poprawnie <i>nie</i> z czasownikami 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie używa form czasu przeszłego w tekście przekształca wypowiedzenia, stosując odpowiednie formy rodzaju czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje twórczo i funkcjonalnie posiadaną wiedzę na temat czasu przeszłego czasowników poprawnie używa w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych trudnych form czasowników w czasie przeszłym

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Tajemnica goni tajemnicę”. Liliana Bardijewska, <i>Dom ośmiu tajemnic</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia kolejne zdarzenia z tekstu zna pojęcie <i>narrator</i> wypowiada się na temat sposobu rozwiązywania sporów 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o zdarzeniach z tekstu objaśnia pojęcie <i>narrator</i> zna pojęcie <i>argument</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określa precyzyjnie miejsca zdarzeń objaśnia pojęcie <i>narracja</i> objaśnia funkcję argumentu w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje informacje z przypisów w opowiadaniu o zdarzeniach analizuje wiedzę narratora o zdarzeniach i bohaterze formułuje wypowiedź zawierającą argumenty odwołujące się do doświadczenia ucznia 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone pośrednio (ukryte) na temat stanu i uczuć bohatera wyraża własny punkt widzenia na temat sposobu rozwiązywania sporów, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska
„Czy wróżka prawdę ci powie?”. Czas przyszły czasowników	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>czas przyszły czasownika</i> tworzy formy czasu przyszłego czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje i wskazuje czasowniki w czasie przyszłym wie, że czas przyszły ma formę prostą i formę złożoną zapisuje poprawnie <i>nie</i> z czasownikami 	<ul style="list-style-type: none"> odmienia przez osoby i liczby czasowniki w czasie przyszłym w formie prostej i złożonej wie, że czasownik może mieć tylko jedną z form czasu przyszłego: prostą lub złożoną 	<ul style="list-style-type: none"> odmienia czasowniki w czasie przyszłym przez rodzaje stosuje poprawne formy gramatyczne czasowników w czasie przyszłym 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat czasu przyszłego czasowników

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Zobaczyć ducha”. Anna Onichimowska, <i>Duch starej kamienicy</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> • podaje najistotniejsze informacje o głównym bohaterze • określa czas i miejsce zdarzeń • wyodrębnia zdarzenia • zna pojęcie <i>świat przedstawiony</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia głównego bohatera • wymienia na podstawie definicji elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega odmienność bohatera • objaśnia pojęcie <i>świat przedstawiony</i> • zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze informację na temat bohatera do publikacji tematycznej • wyjaśnia funkcję autora i funkcję narratora • analizuje różnice między światem rzeczywistym a fikcją literacką 	<ul style="list-style-type: none"> • twórczo wykorzystuje w swoich pracach i projektach informacje wyszukane w internecie
„Latać każdy może - jeden lepiej, drugi ...”. Janusz Christa <i>Kajko i Kokosz. Szkoła latania</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem komiks • omawia elementy świata przedstawionego w utworze • czyta informacje na temat komiksu • tworzy jeden rysunek komiksowy 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób zapisu wypowiedzi i myśli bohaterów komiksu • wskazuje konsekwencje zdarzeń • podaje najważniejsze informacje o historii polskiego komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje słowa narratora oraz określa sposób oddania ruchu postaci w komiksie • omawia reakcje bohaterów na niespodziewane zdarzenie • uzupełnia zdanie definiujące komiks • tworzy prosty komiks na podstawie lektury 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia przyczyny zapisu niektórych wyrazów wielkimi literami • prezentuje humorystyczne elementy opowieści, określa typ komizmu • prezentuje informacje na temat popularnych serii komiksowych 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy komiks cechujący się ciekawym ujęciem tematu i bogactwem środków charakterystycznych dla tego tekstu kultury

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Przygody są po to, by o nich opowiadać”. Opowiadanie odtwórcze – rady dla piszących	<ul style="list-style-type: none"> • czyta rady dla piszących opowiadanie • zna kompozycję opowiadania • zna pojęcie <i>akapit</i> • przy wsparciu nauczyciela pisze krótkie opowiadanie odtwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> • zna określenia czasu charakterystyczne dla różnych części kompozycyjnych opowiadania • omawia informacje zamieszczone w kolejnych akapitach tekstu • pisze krótkie opowiadanie odtwórcze, korzystając z rad dla opowiadających 	<ul style="list-style-type: none"> • zna funkcję związków przyczynowo-skutkowych w opowiadaniu • rozumie funkcję akapitu w tekście • pisze rozbudowane opowiadanie odtwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ środków językowych na narrację • konsekwentnie stosuje podział na akapity w swojej wypowiedzi • pisze poprawne językowo i kompozycyjnie opowiadanie odtwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze bezbłędne językowo opowiadanie – oryginalne pod względem treści i stylu

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Rozdział II Świąteczne nastroje					
„Rodzinny detektyw na tropie”. Jan Twardowski, <i>Nowe patyki i patyczki</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> stosuje podstawowe słownictwo nazywające pokrewieństwo zna pojęcie <i>zdrobnienie</i> przedstawia w uproszczonej formie graficzny obraz historii swojej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy zdrobnienie od podstawowej formy imienia wykonuje schematyczne, niezbyt rozbudowane drzewo genealogiczne 	<ul style="list-style-type: none"> sporządza listę członków bliższej i dalszej rodziny bohatera podaje przykłady zdrobnień innych niż imiona wykonuje rozbudowane drzewo genealogiczne 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje rodzinę bohatera opowiadania, używając w poprawnym kontekście różnych słów określających pokrewieństwo tworzy różne zdrobnienia jednej formy imienia wykonuje drzewo genealogiczne uzupełnione rysunkami lub zdjęciami członków swojej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje oryginalne pod względem formy drzewo genealogiczne, zawierające ciekawe rozwiązania graficzne
„Kto i co się schowało na zdjęciu, które przetrwało?”. Rzeczownik i jego znaczenia	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>rzeczownik</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik podaje rzeczowniki nazywające osoby o przeciwstawnych cechach 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rzeczownik wśród innych części mowy podaje różne znaczenia tego samego rzeczownika 	<ul style="list-style-type: none"> wyróżnia kategorie znaczeniowe rzeczownika stosuje synonimy 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące rzeczownika i jego znaczenia

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Wpadam do Soplicowa jak w centrum polszczyzny, tam się człowiek napije, nadysze ojczyzny”. Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> czyta z uwagą zamieszczony w podręczniku fragment <i>Pana Tadeusza</i> wyszukuje informacje na temat czasu powstania wskazanych dzieł malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> nadaje tytuł fragmentowi utworu wypowiada się na temat bohaterów historycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o zdarzeniach z punktu widzenia bohatera tekstu wypowiada się na temat dzieł malarskich w odniesieniu do treści tekstu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>epopeja narodowa</i> w odniesieniu do omawianego tekstu opisuje bohatera, wykorzystując funkcjonalnie informacje z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy opowiadanie zainspirowane treścią utworu, twórczo wykorzystując informacje z tekstu oraz inne źródła
„Skarby wyciągnięte z lamusa”. Opis przedmiotu – rady dla piszących	<ul style="list-style-type: none"> zna kompozycję opisu przedmiotu przy wsparciu nauczyciela tworzy krótki opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> używa ze świadomością celu określeń opisujących przedmioty tworzy krótki opis przedmiotu, korzystając z rad dla opisujących przedmioty 	<ul style="list-style-type: none"> używa ze świadomością celu wyrazów bliskoznacznych oraz określeń wartościujących tworzy opis przedmiotu, używając różnorodnych środków językowych 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy poprawny językowo i kompozycyjnie opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy bezbłędny językowo opis przedmiotu – oryginalny pod względem treści i stylu

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„W szkolnej bibliotece szukam w kartotece...”. Liczba i rodzaj rzeczownika	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie liczby i rodzaju rzeczownika dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaj rzeczownika na podstawie zaimków wskazujących zna regułę pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami 	<ul style="list-style-type: none"> zna zasadę, że rzeczowniki mają przypisany rodzaj i nie odmieniają się przez rodzaje stara się stosować regułę pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie formy podstawowe rzeczownika w celu określenia rodzaju zapisuje poprawnie <i>nie</i> z rzeczownikami 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące liczby i rodzaju rzeczownika
„Mieć szerokie horyzonty”. Rzeczowniki własne i pospolite	<ul style="list-style-type: none"> wie, że rzeczowniki dzielą się na własne i pospolite zna reguły pisowni rzeczowników własnych i pospolitych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje rzeczowniki własne zapisuje imiona ludzi, zwierząt i miejsc wielką literą 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia rzeczowniki własne od pospolitych stara się stosować reguły pisowni rzeczowników własnych i pospolitych w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia poszczególne kategorie rzeczowników własnych i pospolitych zapisuje poprawnie rzeczowniki własne i pospolite w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat rzeczowników własnych i pospolitych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Uczucia w biało-czerwonych barwach”. Władysław Bełza, <i>Katechizm dziecka polskiego (Kto ty jesteś?...)</i>	<ul style="list-style-type: none"> czyta z uwagą wiersz opisuje sytuację przedstawioną na obrazie wyszukuje wskazane informacje w słowniku ortograficznym opisuje precyzyjnie polskie symbole narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat utworu wykorzystuje informacje o historii Polski w analizie utworu poetyckiego objaśnia reguły pisowni wyrazu <i>ojczyzna</i> opisuje polskie symbole narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> określa uczucia i emocje wyrażane przez osobę mówiącą wyszukuje informacje z tekstu wyrażone wprost i pośrednio funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat reguł pisowni wyrazu <i>ojczyzna</i> opisuje polskie symbole narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia znaczenie epitetu, odwołując się do treści utworu analizuje ilustracyjny charakter dzieła malarskiego wyraża opinię, uzasadniając swoje stanowisko opisuje precyzyjnie polskie symbole narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje treść utworu, odwołując się do kontekstów aksjologicznych
„Dziwne stworzenie w znajome przemienię”. Przymiotnik i jego znaczenia	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>przymiotnik</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wie, na jakie pytania odpowiada przymiotnik 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje przymiotnik wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega stylistyczną funkcję przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące przymiotnika i jego znaczenia opisuje postacie literackie, wykorzystując dodatkową wiedzę na ich temat, stosując funkcjonalnie różne przymiotniki

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Ciepłe dni w kolorze śliwkowym”. Liczba i rodzaj przymiotnika	<ul style="list-style-type: none"> zna kategorie liczby i rodzaju przymiotnika dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami 	<ul style="list-style-type: none"> odmienia przymiotnik przez liczby i rodzaje zna regułę pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami 	<ul style="list-style-type: none"> dopasowuje formę przymiotnika do formy rzeczownika stara się stosować regułę pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy poprawne formy rodzajowe w liczbie mnogiej przymiotnika zapisuje poprawnie <i>nie</i> z przymiotnikami 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące liczby i rodzaju przymiotnika

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Dźwięki i słowa serce najbliższe”. Józef Wybicki, <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>	<ul style="list-style-type: none"> nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst wyszukuje w podręczniku informacje o autorze słów <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> oraz dacie ustanowienia tego utworu hymnem państwowym zna pojęcie <i>hymn narodowy</i> cytuje powtarzające się fragmenty hymnu zna pojęcia <i>zwrotka</i> recytuje z pamięci fragmenty <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia postacie historyczne przywołane w tekście podaje informacje o okolicznościach powstania <i>Pieśni Legionów Polskich we Włoszech</i> objaśnia pojęcie <i>hymn narodowy</i> zna pojęcie <i>refren</i> objaśnia pojęcie <i>zwrotka</i> na podstawie tekstu recytuje z pamięci tekst <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> korzysta z przypisów podczas lektury hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> podaje kilka informacji na temat postaci historycznych z hymnu wskazuje osobę mówiącą i uzasadnia swoje zdanie, odwołując się do tekstu oraz informacji w podręczniku wymienia zasady zachowania się podczas słuchania lub wykonywania hymnu objaśnia pojęcie <i>refren</i> dostrzega rytmotwórczą funkcję zwrotki artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji 	<ul style="list-style-type: none"> wie, co łączy postacie historyczne przywołane w tekście hymnu określa sytuację podmiotu lirycznego wymienia okoliczności, w których wykonywany jest hymn państwowy podaje wartości, które zostały przekazane w refrenie hymnu państwowego podejmuje próby głosowej interpretacji recytowanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje i interpretuje tekst hymnu, posługując się swobodnie kontekstem historycznym

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Niezręcznie postąpili, błąd szybko naprawili”. Przystówek i jego znaczenia	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>przystówek</i> wie, że większość przysłówków pochodzi od przymiotników dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>nie</i> z przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> wie, na jakie pytania odpowiada przysówek tworzy przysłówki od przymiotników zna reguły pisowni <i>nie</i> z przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje przysówek wśród innych części mowy odróżnia przysłówki pochodzące i nie pochodzące od przymiotników stosuje reguły pisowni <i>nie</i> z przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje przysłówka używa odpowiednich przysłówków do objaśniania znaczeń frazeologizmów zapisuje poprawnie <i>nie</i> z przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące przysłówka i jego znaczenia
„Człowiek żyje tak długo, jak długo trwa pamięć o nim”. Czesław Janczarski, <i>Kamienna płyta</i> Helena Bechlerowa, <i>Święto Zmarłych</i>	<ul style="list-style-type: none"> czyta z uwagą wiersze zna pojęcie <i>osoba mówiąca w wierszu</i> przy wsparciu nauczyciela opisuje nagrobek pisarza, przedstawiony na ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w wierszu słowa związane ze świętem Wszystkich Świętych objaśnia pojęcie <i>osoba mówiąca w wierszu</i> wyszukuje informacje o zabytkowej nekropolii 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje miejsce przywołane w wierszu wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu objaśnia reguły dotyczące pisowni słowa cmentarz 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat treści wierszy, używając słów <i>pamięć, bohaterstwo</i> analizuje różnicę w sposobie wypowiedzi podmiotu lirycznego w obu wierszach ze zrozumieniem i we właściwym kontekście używa nazwy <i>nekropolia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> w sposób dojrzały i przemyślany wypowiada się na temat wartości w przywołanych wierszach

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Nadszedł wieczór andrzejkowy. Kto na wróżby jest gotowy?” Pisownia wyrazów z ó	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni ó w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> zna reguły pisowni ó 	<ul style="list-style-type: none"> stara się stosować reguły pisowni ó w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ó w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ó
„Skrzydłata kawaleria”. Kazimierz Szymborska, <i>A to historia! Opowiadania z dziejów Polski</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> określa temat opowiadania zna pojęcie <i>geneza</i> opisuje sytuacje przedstawione na obrazach zna pojęcie <i>anegdota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje wskazane informacje na mapie ustala kolejność zdarzeń przywołanych w tekście opisuje wygląd husarza, korzystając z różnych źródeł informacji objaśnia znaczenie przydomka 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia swoje zdanie, odwołując się do tekstu objaśnia pojęcie <i>geneza</i> opowiada o zdarzeniach, wchodząc w rolę fikcyjnej postaci wyciąga wnioski na temat skutków zdarzeń objaśnia treść anegdoty 	<ul style="list-style-type: none"> omawia miejsce i okoliczności zdarzeń na podstawie tekstu i mapy historycznej podaje wyrazy bliskoznaczne do słowa <i>geneza</i> rozpoznaje emocje wyrażone za pomocą różnych form ekspresji malarskiej 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje i interpretuje tekst, odwołując się swobodnie do kontekstu historycznego i kulturowego

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Kuchenne szaleństwa babci Urszuli”. Pisownia wyrazów z <i>u</i>	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> zna reguły pisowni <i>u</i> 	<ul style="list-style-type: none"> stara się stosować reguły pisowni <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>u</i>
„Wielkie marzenia o małym psie”. Grzegorz Kasdepke, <i>Różga</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia krótko głównego bohatera opowiadania wyjaśnia, co bohater musiał zrobić, aby dostać psa 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia innych bohaterów opowiada o spacerach głównego bohatera zna pojęcie <i>obrazowanie realistyczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pisze krótką informację o bohaterze w jego imieniu zapisuje najważniejsze szczegóły dotyczące spacerów bohatera objaśnia pojęcie <i>obrazowanie realistyczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przeżycia bohatera związane z nietypowym prezentem, ocenia prezent odwołuje się do przykładów z tekstu, objaśniając pojęcie <i>obrazowanie realistyczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia własne stanowisko w związku z omawianym problemem, formułuje przemyślane, twórcze uwagi
„Ortograficzne upominki”. Pisownia wyrazów z <i>ó</i> i <i>u</i>	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje wyrazy z <i>ó</i> i <i>u</i> w podanym zestawie wyrazów korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje wyrazy na mapie mentalnej utrwalającej reguły pisowni <i>ó</i> i <i>u</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawnie większość wyrazów z <i>ó</i> i <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawnie wszystkie wyrazy z <i>ó</i> i <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>ó</i> oraz <i>u</i>

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Radość świętowania”. Teofil Lenartowicz, <i>Mizerna cicha</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>kolęda</i> czyta ze zrozumieniem informację o szopkach krakowskich nazywa emocje związane z lekturą tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia termin <i>kolęda</i> w odniesieniu do tekstu Lenartowicza ocenia funkcję ilustracji opowiada o tradycjach i zwyczajach bożonarodzeniowych obchodzonych w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> zestawia przeciwstawne określenia z tekstu kolędy porównuje tekst literacki z innym tekstem kultury komentuje informacje na temat wierzeń dotyczących nocy wigilijnej 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia użycie przeciwstawnych określeń w tekście kolędy wymienia dodatkowe elementy do wzbogacenia szopki tworzy rozbudowane opowiadanie związane tematycznie z Bożym Narodzeniem 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy opowieść – oryginalną pod względem treści, formy języka i stylu

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Gdy ze starym spotyka się Nowy Rok”. Ludwik Jerzy Kern, <i>Bajka o Starym i Nowym Roku</i>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia sukces odniesiony w mijającym roku wymienia bohaterów wiersza zna pojęcie <i>przysłowie</i> czyta informacje na temat pisowni świąt, dni świątecznych, obrzędów, zabaw i zwyczajów zapisuje poprawnie jednym sposobem datę dzienną 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o sukcesie odniesionym w odchodzącym roku przedstawia okoliczności spotkania Starego i Nowego Roku z wiersza objaśnia pojęcie <i>przysłowie</i>, odwołuje się do jednego wybranego przykładu zapisuje poprawnie nazwy świąt, zwyczajów i zabaw zapisuje poprawnie dwoma sposobami datę dzienną 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o sposobach świętowania przyjscia Nowego Roku opisuje bohaterów wiersza analizuje treść przysłów zapisuje nazwy podanych świąt, zwyczajów i zabaw, dopasowuje do nich daty zapisuje poprawnie różne daty trzema sposobami 	<ul style="list-style-type: none"> podsumowuje mijający rok, analizując osiągnięcia i nabyte doświadczenia konstruuje pytania kierowane do bohaterów wiersza podaje przykłady kilku przysłów omawia różnice w sposobach zapisu dat 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy logiczną wypowiedź ustną o charakterze podsumowującym, dbając o poprawność językową, odpowiednią kompozycję i bogate słownictwo

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Niech spełnią się życzenia”. Życzenia – rady dla piszących	<ul style="list-style-type: none"> czyta informacje o historii kartki pocztowej czyta rady dla piszących życzenia przy wsparciu nauczyciela pisze treść życzeń 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat preferowanego sposobu składania życzeń pisze życzenia, korzystając z rad dla piszących życzenia 	<ul style="list-style-type: none"> proponuje nazwy dla e-kartek projektuje kartkę noworoczną wraz z życzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> tłumaczy tekst życzeń na język ogólnopolski zapisuje bezbłędnie życzenia na zaprojektowanej samodzielnie kartce noworocznej 	<ul style="list-style-type: none"> pisze bezbłędne językowo oraz formalnie życzenia – oryginalne pod względem treści i stylu
Rozdział III Marzenia zwykłe i niezwykłe					
„Podjąć wyzwanie”. Wilhelm Grimm, Jacob Grimm, <i>Królowa pszczół</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o emocjach towarzyszących lekturze baśni czyta uważnie notkę biograficzną o braciach Grimm, wymienia bohaterów zdarzeń zna pojęcie <i>wydarzenie fantastyczne</i> zna pojęcie <i>postać fantastyczna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podaje tytuły kilku baśni braci Grimm określa powody podróży starszych braci oraz Głuptaska objaśnia pojęcie <i>wydarzenie fantastyczne</i> objaśnia pojęcie <i>postać fantastyczna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podaje kilka faktów z życia braci Grimm ocenia zachowanie braci oraz Głuptaska w drodze do zamku wskazuje przykłady postaci i zdarzeń fantastycznych w utworze określa, na czym polega szczęśliwe zakończenie baśni 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o życiu i twórczość braci Grimm wymienia cechy bohatera podaje przykłady postaci i wydarzeń fantastycznych w innych utworach literackich podaje przykłady postaci fantastycznych z poznanych utworów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje ocenę moralną bohatera, odwołując się do uniwersalnych wartości etycznych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Do szczęścia trzeba niewiele...”, gdy się zgubi pantofelek” Charles Perrault, <i>Kopciuszek, czyli pantofelek z popieliczki</i>	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje bohaterów baśni • wymienia wyrazy przeciwstawne do słów <i>dobro, skromność, pracowitość</i> • nazywa emocje przeżywane przez bohaterkę • wie, że obecność przestania jest jedną z cech baśni • rozpoznaje baśniowe rekwizyty 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o życiu bohaterki • zna pojęcie <i>kontrast</i> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio na temat przyczyn zdarzenia • objaśnia pojęcie <i>przesłanie</i> w odniesieniu do baśni o Kopciuszku • opowiada o zdarzeniach związanych z obecnością baśniowych rekwizytów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje i ocenia zachowanie członków rodziny wobec tytułowej bohaterki • objaśnia pojęcie <i>kontrast</i> • tworzy wypowiedź w formie zaproszenia • charakteryzuje bohaterkę, używając właściwego związku wyrazowego • szczegółowo analizuje informacje umieszczone na plakatach teatralnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zestawia cechy bohaterek, ukazując przeciwieństwa ich charakterów i zachowania • używa słowa <i>kontrast</i>, omawiając wygląd postaci z widowiska baletowego • stosuje różne formy ekspresji wygłaszając mowę, w imieniu baśniowej postaci • formułuje na podstawie wierszowanych morałów przesłanie baśni • wyraża opinię, uzasadniając swoje stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji tekstu elementy wiedzy o kulturze • tworzy oryginalną pod względem treści, uwspółcześioną wersję baśni
„O bohaterach przy harcERSKIM ognisku”. Pisownia wyrazów z <i>h</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>h</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> • zna reguły pisowni <i>h</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się stosować reguły pisowni <i>h</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>h</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>h</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Baśniowy przepis na supermana”. Kazimierz Władysław Wójcicki, <i>O Waligórze i Wyrwidębie</i>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia imiona głównych bohaterów, wyjaśnia, dlaczego tak zostali nazwani wyjaśnia pochodzenie magicznych rekwizytów cytuje ogłoszenie króla o nagrodzie za zabicie smoka wymienia dowolny motyw powtarzający się w różnych baśniach 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje bohaterów, omawia ich pochodzenie i źródło niezwykłej siły cytuje fragment prezentujący właściwości magicznych trzewiczków podaje kilka określeń smoka wymienia <i>zdarzenie, postać, przedmiot</i> jako powtarzające się elementy świata przedstawionego w różnych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia innych siłaczy – bohaterów literackich i filmowych wyjaśnia, w jaki sposób bracia wykorzystali moc trzewiczków opowiada o walce braci ze smokiem zna pojęcie <i>motyw wędrowny</i>, podaje przykład motywu wędrownego 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o wyczynach wybranego bohatera filmowego wymienia inny magiczny rekwizyt baśniowy wymyśla sposób pokonania komputerowego smoka objaśnia na przykładach pojęcie <i>motyw wędrowny</i> projektuje grę planszową nawiązującą do świata przedstawionego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo wykorzystuje w swoich pracach i projektach różne konteksty kulturowe dotyczące baśniowych zdarzeń, miejsc i bohaterów
„Strach ma wielkie oczy”. Pisownia wyrazów z <i>ch</i>	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> zna reguły pisowni <i>ch</i> 	<ul style="list-style-type: none"> stara się stosować reguły pisowni <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>ch</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Chciwemu i pół świata mało” Aleksander Puszkina, <i>Bajka o rybaku i rybce</i>	<ul style="list-style-type: none"> czyta uważnie i analizuje tekst baśni oraz informacje z przypisów opisuje i ocenia zachowanie rybaka oraz jego żony zna pojęcie <i>obrazowanie fantastyczne</i> omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach czyta wypowiedzi bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan odtwórczy tekstu określa motywy postępowania żony rybaka objaśnia pojęcie <i>obrazowanie fantastyczne</i> wyszukuje właściwe fragmenty tekstu analizuje wypowiedzi bohaterów pod kątem złamania zasad etykiety językowej 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę na temat fikcji literackiej w analizie świata przedstawionego utworu objaśnia treść przysłowia w kontekście omawianej historii formułuje przesłanie baśni odczytuje tekst poprzez przekład intersemiotyczny formułuje wniosek na temat szacunku dla odbiorcy wyrażanego poprzez formę językową 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze wyraża przemyślany sąd o żonie rybaka i jej postępowaniu funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat cech baśni w analizie tekstu interpretuje przenośne znaczenia wybranych elementów świata przedstawionego utworu formułuje przemyślane rady na temat kultury wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża refleksję na temat wartości materialnych i niematerialnych w kontekście omawianej historii

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Proszę o ciszę! Baśń się tworzy”. Grzegorz Ptak, <i>Oto moja baśń</i> – cykl obrazów	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat serii obrazów porządkuje obrazy w ustalonej przez siebie kolejności wymienia kilka cech baśni 	<ul style="list-style-type: none"> nadaje postaciom na obrazach imiona tytułuje każdy obraz wymienia większość cech baśni 	<ul style="list-style-type: none"> wybiera postaci kontrastowe układa plan opowieści na podstawie obrazów objaśnia cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> przypisuje nadzwyczajne umiejętności postaci fantastycznej zapisuje plan opowieści w jednolitej formie wykorzystuje wiedzę o cechach baśni w pracy redakcyjnej inspirowanej obrazami 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy oryginalną pod względem treści i stylu baśń inspirowaną serią obrazów
„Czy to bajka, czy nie bajka? Myślcie sobie, jak tam chcecie...”. O różnych wypowiedziach i intencjach mówiącego	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>wypowiedzenie</i> rozpoznaje wybrane intencje wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>wypowiedzenie</i> stosuje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące w zależności od celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, czym charakteryzuje się wypowiedzenie tworzy wypowiedzenia pytające dotyczące najważniejszych treści tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cechy charakterystyczne wypowiedzenia, odwołując się do przykładów stosuje różne typy wypowiedzeń w funkcji impresywnej 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń w celu precyzyjnego wyrażania intencji wypowiedzi

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Gorące serca dwa”. Hans Christian Andersen, <i>Dzielny ołowiany żołnierz</i>	<ul style="list-style-type: none"> czyta uważnie notatkę biograficzną o Hansie Christianie Andersenie zna pojęcie <i>uosobienie</i> opowiada o ulubionej baśni 	<ul style="list-style-type: none"> podaje szczegóły dotyczące wyglądu bohaterów objaśnia pojęcie <i>uosobienie</i> wymienia postać, która stanęła na drodze żołnierza i tancerki przedstawia w formie pantomimy scenę z ulubionej baśni Hansa Christiana Andersena 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje w krótkiej wypowiedzi życie i twórczość Hansa Christiana Andersena podaje przykłady uosobienia z tekstu określa motywy działania diabełka, opowiada o kolejnych zdarzeniach oddalających od siebie dwoje bohaterów pisze opowiadanie z udziałem postaci z baśni Andersena 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wszystkie postacie z utworu mające ludzkie właściwości używa pojęcia <i>uosobienie</i> w wypowiedzi dotyczącej bohaterów baśni wyjaśnia znaczenie powiedzenia: <i>miłość aż po grób</i>, wskazuje znak tej miłości w baśni pisze poprawne językowo, kompozycyjnie i ortograficznie opowiadanie z udziałem baśniowych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie analizy dzieła formułuje wnioski o charakterze ogólnym, dotyczące natury świata i człowieka twórczo wykorzystuje w swoich tekstach informacje wyszukane w sieci
„Koniec i kropka – rzekło zdanie”. Znaki interpunkcyjne	<ul style="list-style-type: none"> stosuje kropkę na końcu wypowiedzi oznajmujących stosuje znak zapytania na końcu wypowiedzi pytających 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje kropkę na końcu wypowiedzi rozkazujących zna pojęcie <i>wypowiedzenie wykrzyknikowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawnie wykrzyknik na końcu wypowiedzi oznajmujących, pytających i rozkazujących dla wyrażenia emocji 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo wykorzystuje w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych wiedzę na temat funkcji znaków interpunkcyjnych na końcu wypowiedzi

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Ach, co to będzie za bal! Księżę rozsyła zaproszenia”. Zaproszenie – rady dla piszących	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje nadawcę i odbiorcę zaproszenia czyta teksty zaproszeń wysłanych przez różnych baśniowych bohaterów czyta rady dla piszących zaproszenie zamieszczone w podręczniku przy wsparciu nauczyciela pisze jedno zaproszenie 	<ul style="list-style-type: none"> określa okazję z jakiej wysłano zaproszenie rozpoznaje baśniowych bohaterów w jednym z zaproszeń pisze zaproszenie, korzystając z rad dla piszących zaproszenie 	<ul style="list-style-type: none"> używa w poprawnym kontekście różnych wyrazów i związków wyrazowych związanych ze słowem <i>zapraszać</i> ocenia kompletność informacji w zaproszeniu projektuje kartę zaproszenia, zapisuje tekst zaproszenia 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia oficjalny i nieoficjalny charakter zaproszenia zapisuje bezbłędnie tekst zaproszenia na zaprojektowanej samodzielnie karcie 	<ul style="list-style-type: none"> pisze bezbłędne językowo oraz formalnie zaproszenie – oryginalne pod względem treści i stylu
„Kto hałasuje w teatralnych garderobach?”. Pisownia wyrazów z <i>h</i> i <i>ch</i>	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje wyrazy z <i>h</i> i <i>ch</i> w podanym zestawie wyrazów korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje wyrazy na mapie mentalnej utrwalającej reguły pisowni <i>h</i> i <i>ch</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawnie większość wyrazów z <i>h</i> i <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawnie wszystkie wyrazy z <i>h</i> i <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>h</i> oraz <i>ch</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Groch z kapustą, czyli baśnie na wesoło”. Bohdan Butenko, <i>Jaś i Małgosia</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze postacie z opowiadania opowiada o przygodzie Jasia i Małgosi z utworu Bohdana Butenki wyraża opinię na temat opowieści o Jasiu i Małgosi 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wszystkich bohaterów opowiadania wskazuje fragmenty opowiadania zgodne z powszechnie znaną wersją baśni uzasadnia swój punkt widzenia na temat opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje bohaterów opowiadania do różnych baśni, z których oni pochodzą wyjaśnia, na czym polegają zmiany wprowadzone przez autora do treści baśni o Jasiu i Małgosi wymienia elementy zabawne w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje postacie z opowiadania z ich literackimi pierwowzorami analizuje fragmenty, w których narrator wypowiada się na temat tworzenia baśni tworzy dalszy ciąg opowiadania utrzymany w konwencji gry literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny punkt widzenia na temat tekstu literackiego, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska tworzy oryginalne pod względem formy i treści opowiadanie utrzymane w konwencji gry literackiej
„W pałacowych komnatach...”. Zdania i równoważniki zdań	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>zdanie</i> zna pojęcie <i>wypowiedzenie bez osobowej formy czasownika</i> tworzy zdania według wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>zdanie</i> objaśnia pojęcie <i>wypowiedzenie bez osobowej formy czasownika</i> zna pojęcie <i>równoważnik zdania</i> tworzy wypowiedzenia bez osobowej formy czasownika według wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście zdania i wypowiedzenia bez osobowej formy czasownika objaśnia pojęcie <i>równoważnik zdania</i> przekształca wypowiedzenia bez osobowej formy czasownika na zdania i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście równoważnik zdania stosuje wypowiedzenia bez osobowej formy czasownika w zapisie planu opowieści 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i swobodnie stosuje wiedzę na temat zdania i jego równoważnika w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Mówisz i masz – magia czerwonego krzesła”. Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia bohaterów zdarzeń opowiada o jednym życzeniu spełnionym przez czerwone krzesło przypomina kilka cech baśni 	<ul style="list-style-type: none"> określa czas i miejsce zdarzeń wymienia wszystkie życzenia spełnione przez czerwone krzesło wymienia cechę baśni, którą można znaleźć w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> sporządza plan wydarzeń wymienia wszystkie cechy baśni występujące w tekście Andrzeja Maleszki 	<ul style="list-style-type: none"> określa przyczyny i skutki zdarzeń uzasadnia, że wydarzenia fantastyczne rozgrywają się współcześnie 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy poprawny językowo, oryginalny pod względem treści i stylu opis przedmiotu
„Zgubiłem, kupię, zamienię... Napisz zatem ogłoszenie!”. Ogłoszenie – rady dla piszących	<ul style="list-style-type: none"> czyta z uwagą ogłoszenia rozpoznaje baśniowe rekwiizyty na zdjęciach czyta rady dla piszących ogłoszenie przy wsparciu nauczyciela pisze ogłoszenie 	<ul style="list-style-type: none"> określa baśniowe rekwiizyty odpowiednimi przymiotnikami tworzy ogłoszenie, korzystając z rad dla piszących ogłoszenie 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje rekwiizyty do właściwych baśni formułuje pytania dotyczące treści ogłoszeń 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia kompletność informacji w ogłoszeniach pisze ogłoszenie charakteryzujące się zwięzłością i poprawnością formy 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje twórcze uwagi i przemyślane wskazówki ułatwiające innym uczniom pracę redakcyjną

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Ważny jestem niesłychanie...”. Podmiot i orzeczenie – związek główny w zdaniu	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>orzeczenie</i> zna pojęcie <i>podmiot</i> posługuje się terminami <i>podmiot, orzeczenie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>orzeczenie</i> objaśnia pojęcie <i>podmiot</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w zdaniu orzeczenie rozpoznaje w zdaniu podmiot wyodrębnia związek główny w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy poprawne związki główne w swoich wypowiedziach tworzy wypowiedzenia, w których informację o podmiocie przekazuje forma orzeczenia 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo wykorzystuje wiedzę na temat orzeczenia i podmiotu oraz funkcji tych części zdania w wypowiedzeniu funkcjonalnie stosuje synonimiczne rzeczowniki w funkcji podmiotu
„Bale, maskarady i inne karnawałowe niezwykłości”. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>nie</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> zna reguły pisowni <i>nie</i> z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem 	<ul style="list-style-type: none"> stara się stosować reguły pisowni <i>nie</i> z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>nie</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>nie</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Zasięgnąć języka...”. Zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze nierozwinięte</i> zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte</i> wie, że zdanie pojedyncze zawiera jedno orzeczenie 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>zdanie pojedyncze nierozwinięte</i> zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte</i> objaśnia budowę zdania pojedynczego rozpoznaje określenia podmiotu i orzeczenia 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i zdanie pojedyncze nierozwinięte formułuje pytania, na które odpowiadają określenia 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy zdanie pojedyncze rozwinięte i zdanie pojedyncze nierozwinięte odróżnia zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte świadomie rozwija zdanie w celu wzbogacenia treści wypowiedzenia 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i swobodnie stosuje wiedzę na temat zdań pojedynczych rozwiniętych i nierozwiniętych w dłuższych wypowiedziach ustnych i pisemnych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Rozdział IV Karuzela z uczuciami					
Bądź mądry, pisz wiersze... O poezji i poezjowaniu”. Joanna Kulmowa, <i>Moje próżnowanie</i>	<ul style="list-style-type: none"> czyta uważnie tekst wiersza wie, że tekst wiersza jest podzielony na wersy rozumie, że wiersz może mieć formę ciągłą lub stroficzną 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje fragmenty na temat okoliczności powstawania wierszy zna pojęcie <i>wiersz</i> rozpoznaje formę ciągłą i stroficzną wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada, jak powstają wiersze poetki objaśnia pojęcie <i>wiersz</i>, określa w nim rolę osoby mówiącej 	<ul style="list-style-type: none"> określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu objaśnia dwa różne znaczenia słowa <i>wiersz</i> w kontekście utworu <i>Moje próżnowanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje i wyjaśnia przenośne sensy utworu poetyckiego
„Bawimy się w rymy, zabawa to łatwa...”. Stanisław Grochowiak, <i>Wylizanka</i>	<ul style="list-style-type: none"> czyta informację o jednej z najstarszych polskich rymowanek zna pojęcie <i>rym</i> wyodrębnia jeden poetycki obraz w wierszu zna pojęcie <i>ożywienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> recytuje dowolną dziecięcą wylizankę – rymowaną, wskazuje w niej podobnie brzmiące wyrazy objaśnia pojęcie <i>rym</i> wyodrębnia obrazy poetyckie w wierszu objaśnia pojęcie <i>ożywienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady rymujących się wyrazów nadaje tytuły obrazom poetyckim z wiersza wyszukuje w tekście przykłady ożywień 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę rymów w wierszu wyjaśnia różnicę pomiędzy wierszem a wylizanką tworzy związki wyrazowe o charakterze ożywień 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia związki między warstwą językową, brzmieniową i semantyczną utworu poetyckiego

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Na wiosnę piękniejszy wieje wiatr...”. Grupa podmiotu i grupa orzeczenia	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>grupa podmiotu</i> zna pojęcie <i>grupa orzeczenia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>grupa podmiotu</i> objaśnia pojęcie <i>grupa orzeczenia</i> zapisuje pytania o różne części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje budowę grupy podmiotu i grupy orzeczenia 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat budowy grupy podmiotu i grupy orzeczenia w zdaniu
„Między smutkiem i radością... iza się kręci w oku”. Pisownia wyrazów z <i>q</i> i <i>ę</i>	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>q</i> i <i>ę</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> zna wybrane reguły pisowni <i>q</i> oraz <i>ę</i> 	<ul style="list-style-type: none"> stara się stosować reguły pisowni <i>q</i> i <i>ę</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>q</i> i <i>ę</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>q</i> i <i>ę</i>
Gdy kąpią tzy. O uczuciach i refleksjach w wierszu”. Julian Kornhauser, <i>Wyciągnięta ręka</i>	<ul style="list-style-type: none"> czyta uważnie tekst wiersza opowiada o uczuciach towarzyszących czytaniu wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o zdarzeniu z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> określa podmiot liryczny w wierszu używa ze zrozumieniem słowa <i>tolerancja</i> w wypowiedzi o wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje zmiany uczuć bohatera wiersza proponuje sposób recytacji wiersza oddający nastrój i emocje 	<ul style="list-style-type: none"> wygłasza tekst, dokonuje jego interpretacji głosowej

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Rozumieć się bez słów”. O mowie niewerbalnej	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>mowa niewerbalna</i> reaguje na pozawerbalne środki porozumiewania się podaje nazwy różnych uczuć 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>mowa niewerbalna</i> rozpoznaje emocje na podstawie wyrazu twarzy rozpoznaje natężenie emocji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przykłady mowy niewerbalnej na podstawie tekstu rozpoznaje emocje wyrażane gestami stosuje ze zrozumieniem wyraz <i>ekspresja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje emocje wyrażane postawą nazywa emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedzi ustne, w których swobodnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu
„I tylko... wysp tych nie ma. W poszukiwaniu epitetów”. Małgorzata Strzałkowska, <i>Kosze pełne snów</i>	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>epitet</i> opowiada o snach z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>epitet</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje epitety w wierszu zestawia epitety o podobnych znaczeniach i przeciwstawne 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na przykładach różnice między określeniami informującymi i oceniającymi wyszukuje epitety nieprecyzyjne i podejmuje próbę wyjaśnienia zasadności ich użycia w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega, komentuje i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową i znaczeniową utworu poetyckiego

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Chodzić z głową w chmurach. Porównanie”. Józef Ratajczak, <i>Obłoki</i>	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>porównanie</i> wymienia elementy krajobrazu ukazanego w wierszu zna różne wyrazy łączące człony porównania 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>porównanie</i> wymienia, do czego zostały porównane obłoki objaśnia znaczenie porównań, używa ich w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście przykłady porównań wyjaśnia, jakie słowo wykorzystano do połączenia dwóch porównywanych elementów 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy porównania używa we właściwym kontekście związku wyrazowego <i>chodzić z głową w chmurach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje krajobraz, wykorzystując funkcjonalnie poetyckie środki językowe
„Niezwykłe spotkania słów. O poetyckiej przenośni”. Wincenty Faber, <i>Pogoda</i>	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>metafora (przenośnia)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>metafora (przenośnia)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przenośnie w wierszach wyjaśnia znaczenie kilku metafor używanych w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia znaczenie metafor w wierszu opowiada o ulubionej pogodzie, używając metafory 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje tekst na poziomie metaforycznym
„Niecodziennie i świątecznie...”. O związkach wyrazowych w zdaniu	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>związek wyrazowy</i> i pojęcie <i>związek główny</i> wyodrębnia związek główny w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>związek wyrazowy</i> i pojęcie <i>związek główny</i> tworzy poprawne związki wyrazowe w swoich wypowiedziach wyodrębnia związki poboczne w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje związki wyrazowe w zdaniu objaśnia, na jakiej podstawie wyrazy łączą się w związki wyrazowe wyodrębnia logiczne związki wyrazów w zdaniu przedstawia na wykresie związki między wyrazami 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy logiczne i poprawne struktury zdaniowe przedstawia strukturę zdania na schemacie 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat budowy grupy podmiotu i grupy orzeczenia w zdaniu

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Co wiatrom w duszy gra...”. Julian Tuwim, <i>Dwa wiatry</i>	<ul style="list-style-type: none"> określa temat wiersza rozpoznaje w tekście wybrane środki poetyckie 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu określa funkcję wybranych środków poetyckich w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje tekst poprzez przekład intersemiotyczny rozpoznaje w tekście epitety, porównania, ożywienia, uosobienia, przerośnię i określa ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych środkach poetyckich i ich funkcjach podczas analizy wiersza i tworzenia wypowiedzi inspirowanych tekstem 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo wykorzystuje wiedzę o cechach języka poetyckiego oraz języka informacyjnego w działaniach inspirowanych treścią wiersza
„W raju łakomczuchów. Opis miejsca”. Opis miejsca – rady dla piszących Roald Dahl, <i>Charlie i fabryka czekolady</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> zna kompozycję opisu miejsca przy wsparciu nauczyciela tworzy prosty opis miejsca 	<ul style="list-style-type: none"> używa ze świadomością celu określeń opisujących elementy wyposażenia miejsca tworzy prosty opis miejsca, korzystając z rad dla opisujących miejsce 	<ul style="list-style-type: none"> używa ze świadomością celu wyrazów bliskoznacznych oraz określeń wartościujących tworzy opis miejsca, używając różnorodnych środków językowych 	<ul style="list-style-type: none"> określa atmosferę miejsca tworzy poprawny językowo i kompozycyjnie opis miejsca 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy bezbłędny językowo opis miejsca – oryginalny pod względem treści i stylu
„Od słowa do słowa i plotka gotowa”. Jan Brzechwa, <i>Ptasie plotki</i>	<ul style="list-style-type: none"> nazywa wrażenia i emocje, jakie wzbudza w nim czytany tekst rozumie znaczenie słowa <i>plotka</i> rozumie, że plotkowanie jest zachowaniem postrzeganym negatywnie 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje rozwój zdarzeń w tekście używa poprawnie słowa <i>plotka</i> w wybranych związkach wyrazowych do opisu zdarzeń z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję uosobienia zastosowanego w tekście objaśnia znaczenia powiedzeń dotyczących plotki w kontekście sytuacji wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> określa motywy działania bohaterów wiersza wyraża swoje zdanie na temat negatywnych zachowań językowych, używając właściwych argumentów na poparcie stanowiska 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy opowieść inspirowaną tekstem – oryginalną pod względem treści, formy języka i stylu

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Rozdział V Historie nie z tej ziemi					
„O książkach, czytaniu i niezwykłych bibliotekach”. Notatka – rady dla piszących Jacek Cygan, <i>Cała Polska czyta dzieciom</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> czyta informacje na temat akcji „Cała Polska czyta dzieciom” czyta rady dla piszących notatkę przy wsparciu nauczyciela tworzy prostą notatkę na temat książki 	<ul style="list-style-type: none"> zna dzieje książki, wymienia formy książek rękopiśmiennych, drukowanych i nowoczesnych tworzy notatkę na temat książki, korzystając z rad dla piszących notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje informacje dotyczące bibliobusów w tabeli zapisuje notatkę o książce cyfrowej, korzystając z rad dla piszących notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> projektuje tabelę do zapisu informacji o bibliobusach zapisuje poprawną językowo notatkę o różnicach między książką tradycyjną i cyfrową 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy bezbłędne językowo, oryginalne i urozmaicone pod względem graficznym formy notatek
„Festiwale i parady, czyli lato pod znakiem kultury”. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni wyrazów wielką i małą literą w podanym zestawie ortogramów korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> zna wybrane reguły pisowni wyrazów wielką i małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> stara się stosować reguły pisowni wyrazów wielką i małą literą w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje wyrazy wielką i małą literą w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni wielką i małą literą

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Opowiem wam, jak zaginał...”. Małgorzata Strękowska-Zaremba, <i>Detektyw Kefirek</i> (fragment) – rady dla rozmawiających przez telefon	<ul style="list-style-type: none"> opowiada krótko o wybranym zdarzeniu z fragmentu powieści czyta rady dla rozmawiających przez telefon 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zdarzenia w kolejności chronologicznej prowadzi rozmowę telefoniczną, korzystając z rad 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia prawdopodobieństwo zdarzeń, uzasadnia swoje zdanie prowadzi rozmowę telefoniczną, używa odpowiednich zwrotów grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat zachowania bohatera, używając we właściwym kontekście zwrotów <i>mieć czyste sumienie</i> oraz <i>mieć coś na sumieniu</i> rozdziela nieoficjalną i oficjalną sytuację rozmowy telefonicznej 	<ul style="list-style-type: none"> prowadzi interesującą rozmowę telefoniczną, nawiązuje z odbiorcą kontakt, podtrzymuje go oraz dostosowuje komunikat do celu wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej
„Ciepło, ciepłej, gorąco... skarb!”. Mark Twain, <i>Przygody Tomka Sawyera</i> (fragment) – rady dla wysyłających SMS-y	<ul style="list-style-type: none"> określa cel wyprawy opowiada o przeżyciach bohaterów czyta rady dla wysyłających SMS-y wie, że wiadomości SMS muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje drogę, którą bohaterowie przebyli, aby dostać się do jaskini cytuje argumenty, których użył bohater wprowadza zwroty grzecznościowe w wiadomościach SMS 	<ul style="list-style-type: none"> rysuje plan pieczary i zaznacza trasę wędrówki podaje wyrazy nazywające różne emocje chłopców stosuje zasady interpunkcji w wiadomościach SMS 	<ul style="list-style-type: none"> wymyśla znaki oznaczające drogę na planie pieczary opisuje, jak zmieniał się nastrój każdego z chłopców zapisuje poprawną, komunikatywną wiadomość SMS 	<ul style="list-style-type: none"> pisze bezbłędną językowo i oryginalną pod względem treści wiadomość SMS

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Tajemnice indiańskich ścieżek”. Alfred Szklarski, <i>Tomek na wojennej ścieżce</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje na temat okoliczności walki między bohaterami zapisuje plan zdarzeń utworu opisuje na podstawie tekstu wygląd konia Indianina zna indiańskie imię Stanisława Supłatowicza 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje informacje na temat okoliczności walki zwraca uwagę na jednolitość językową w zapisie planu zdarzeń czyta informacje na temat Indian wymienia kilka imion znaczących 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przebieg walki sporządza notatkę na temat zdarzeń w dowolnej formie wypowiada się na temat zwyczajów Indian wymyśla imiona znaczące dla osób o podanych cechach 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia zachowanie bohaterów wprowadza dodatkowe elementy graficzne wzbogacające notatkę uzasadnia tezę, że Tomek znał obyczaje Indian wymyśla imiona znaczące dla osób z najbliższego otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo wykorzystuje w swoich pracach i projektach informacje wyszukane w sieci oraz tekstach literackich
„Plecak pełen przygód”. Powtórzenie pisowni wyrazów z <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i>	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje wyrazy z <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i> w podanym zestawie wyrazów korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> stara się stosować reguły ortograficzne do poprawnego zapisu wyrazów z <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawnie większość wyrazów z <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawnie wszystkie wyrazy z <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Przepraszam, którą do skarbów?”. Mowa znaków	<ul style="list-style-type: none"> przy wsparciu nauczyciela odczytuje szyfr zna pojęcie <i>piktogram</i> wie, co oznaczają proste piktogramy 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie odczytuje szyfr objaśnia pojęcie <i>piktogram</i> odczytuje wybrane piktogramy 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje zapis alfabetem Morse’a wymienia różne rodzaje piktogramów 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje drogę na mapie za pomocą znaków legendy zapisuje rady na podstawie piktogramów projektuje mapę 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo wykorzystuje wiedzę na temat znaków i piktogramów w swoich pracach i projektach
„Poszukiwacze skarbów wysyłają pozdrowienia”. Kartka z pozdrowieniami – rady dla piszących	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>nadawca, odbiorca</i> czyta rady dla piszących pozdrowienia przy wsparciu nauczyciela pisze pozdrowienia, zapisuje poprawnie adres 	<ul style="list-style-type: none"> używa ze zrozumieniem terminów <i>nadawca, odbiorca</i> pisze pozdrowienia, korzystając z rad dla piszących pozdrowienia, stosuje zwroty grzecznościowe 	<ul style="list-style-type: none"> określa na podstawie treści pozdrowień odbiorców pocztówek uwzględnia w zapisie pozdrowień wszystkie elementy kompozycyjne 	<ul style="list-style-type: none"> przytacza wyrazy i sformułowania pozwalające ustalić odbiorców pozdrowień pisze rozwinięte treściowo i poprawne językowo oraz ortograficznie pozdrowienia 	<ul style="list-style-type: none"> pisze bezbłędne językowo pozdrowienia – oryginalne pod względem treści i stylu
Film stary jak świat”. Witold Bobiński, <i>Idę do kina</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje potrzebne informacje w tekście wymienia kilka planów filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje informacje z tekstu zna pojęcia <i>kadr</i> oraz <i>plan filmowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pisze notatkę na temat historii kina omawia pojęcia <i>kadr</i> oraz <i>plan filmowy</i> omawia sposób filmowania w poszczególnych planach filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje w ciekawej formie graficznej notatkę na temat historii kina określa i uzasadnia właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo wykorzystuje w swojej pracy informacje na temat tworzywa i wybranych środków wyrazowych sztuki filmowej

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Bliskie spotkania trzeciego stopnia... z wyrazami”. O synonimach	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>synonim</i>, wyraz <i>bliskoźnacznym</i> zestawia ze sobą wyrazy o podobnym znaczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>synonim</i>, wyraz <i>bliskoźnacznym</i> dobiera właściwe wyrazy bliskoźnacznym 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje synonimy zastępuje powtarzające się wyrazy synonimami 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi zestawia związki frazeologiczne z ich synonimami 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat wyrazów bliskoźnacznym w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych
„W małym kinie nikt już nie gra dzisiaj na pianinie...”. Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Małe kina</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o swojej wizycie w kinie wymienia kilka gatunków filmowych wymienia ulubione filmy 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje własnymi słowami kino przedstawione wierszu zna pojęcie <i>gatunek filmowy</i> przedstawia tematykę ulubionych filmów dopasowuje gatunki filmowe do ich opisów tworzy zbiór zasad dotyczących zachowania w kinie 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wrażenia odbiorcze związane z lekturą wiersza objaśnia na przykładach pojęcie <i>gatunek filmowy</i> wyjaśnia, co wyróżnia film animowany spośród innych gatunków filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> przytacza epitety i przerośnie tworzące nastrój w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia własne stanowisko w związku z omawianym problemem, formułuje przemyślane, twórcze uwagi

KRYTERIA OGÓLNE

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
I. Kształcenie literackie i kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach analizuje obrazy poetyckie w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów podejmujących grę z konwencją literacką analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów dostrzega i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową, brzmieniową
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości wypowiada się na temat fantastyki w baśniach 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych 	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako baśń, hymn 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje cechy gatunkowe baśni, hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje cechy baśni tradycyjnej i współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji 	<ul style="list-style-type: none"> i semantyczną utworów poetyckich w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, <i>przenośnia</i>, <i>uosobienie</i>, <i>ożywienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia uosobienie od ożywienia 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia) 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach 	
	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje i omawia tytuł w utworu 	<ul style="list-style-type: none"> nadaje tytuły wybranym częściom utworu 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega funkcję tytułu jako elementu konstrukcyjnego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje wpływ tytułu na odbiór tekstu 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy od wiersza bez rymów 	<ul style="list-style-type: none"> określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz ciągły</i>, <i>stroficzny</i>, <i>rymowy</i>, <i>bezrymowy</i> podczas analizy wiersza 	
	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wydarzenia fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przebieg zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń 	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>dialog</i>, wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>dialog</i> 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposób zapisu dialogu w tekście 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>podmiot liryczny, narrator, bohater</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohatera, podmiotu lirycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>narrator, narracja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia autora od narratora 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia funkcję narracji w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega różne formy narracji w tekście 	
	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście bohatera głównego 	<ul style="list-style-type: none"> określa cechy bohatera głównego 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje swój pogląd na temat bohatera głównego 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci głównej w utworze 	
	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę utworu 	
	<ul style="list-style-type: none"> nazywa swoje reakcje czytelnicze 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury 	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia dosłowne znaczenia w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia znaczenia dosłowne od prostych znaczeń przenośnych 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje swoją wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń w tekstach 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • określa doświadczenia bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami 	<ul style="list-style-type: none"> • komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia własne rozumienie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia swoje rozumienie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próbę interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury 	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat postaci i zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohaterów oraz aspekty sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje swój pogląd na temat bohaterów i sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji 	
	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wartości piękna, dobra, prawdy w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wartości ważne dla bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> zestawia wartości i ich przeciwieństwa utworach na zasadzie kontrastu 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst literacki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst informacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia tekst literacki od informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego 	
	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio 	
	<ul style="list-style-type: none"> określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyciąga wnioski z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> określa główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje i interpretuje główną myśl tekstu 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia w tekście części kompozycyjne 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia 	<ul style="list-style-type: none"> omawia relacje między częściami wypowiedzi 	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> wydobywa z tekstu wskazane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje informacje z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia informacje ważne od drugorzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> hierarchizuje informacje 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako komiks 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje komiks jako tekst kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje różne teksty kultury 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych 	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami <i>scena, aktor, gra aktorska, dekoracja</i> w kontekście widowiska teatralnego • przedstawia wybrane fakty dotyczące historii kina • odróżnia film od programu informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami <i>kostium, rekwizyt, charakteryzacja, muzyka</i> w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem (<i>scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka, reżyser, kadr, plan filmowy</i>) • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne • rozpoznaje poszczególne plany filmowe • wyjaśnia różnicę między filmem animowanym a innymi gatunkami filmowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla pantomimy • określa właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych • nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat treści tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń 	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> dokonyje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonyje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonyje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonyje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką) 	
	<ul style="list-style-type: none"> z uwagą odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje swoją wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> aktywnie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych 	
II. Kształcenie językowe	<ul style="list-style-type: none"> wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem, przymiotnikiem i przysłówkiem 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje rzeczownika, czasownika, przymiotnika, przysłówka w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa,

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje formy bezokolicznika 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie funkcję bezokolicznika 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w swoich wypowiedziach 	składni, fleksji i fonetyki <ul style="list-style-type: none"> swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy zdania i budowy tekstu wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej świadomie i funkcjonalnie
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy liczb odmiennych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy osób 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości 	<ul style="list-style-type: none"> używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy 	
	<ul style="list-style-type: none"> stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, określenia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu i określi w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu i określi w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treści przewidziane podstawą programową i programem nauczania
	<ul style="list-style-type: none"> wie, że wyrazy w zdaniu łączą się w związki wyrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia związek główny 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela wyrazy określone i określające 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie zdania w swoich wypowiedziach 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<ul style="list-style-type: none"> używa celowo wypowiedzi oznajmujących, pytających i rozkazujących 	<ul style="list-style-type: none"> używa wypowiedzi wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzi ze względu na cel wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> wie, jak zbudowane jest zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia zdanie od wypowiedzenia bez czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia równoważnik zdania w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie stosuje w praktyce językowej zdania i równoważniki zdań 	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte oraz nierozwinięte i rozumie ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych 	
	<ul style="list-style-type: none"> stosuje formy grzecznościowe w swoich wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się oficjalną nieoficjalną formą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form 	<ul style="list-style-type: none"> zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej formie polszczyzny 	
	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia się w kilku zdaniach w różnych sytuacjach komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> dostosowuje sposób powitania i pożegnania do sytuacji komunikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (pozdrowienia, list, życzenia SMS) 	<ul style="list-style-type: none"> dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozumie dosłowne znaczenia wyrazów w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie proste przerośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów znaczeń przerośnych 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie wykorzystuje wyrazy o przerośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi 	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> używa w swoich wypowiedziach wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> używa stałych związków wyrazowych zrozumieniem i świadomością celu 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie wykorzystuje stałe związki wyrazowe do bogacenia warstwy językowej własnych wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przepraszenie 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje różne typy wypowiedzi w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>synonim</i>, wyraz <i>bliskoznaczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> używa spójników i zaimków (bez znajomości terminów – etap propedeutyczny) w celu zespolenia tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu 	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, że tekst jest komunikatem 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela typy komunikatu: informacyjny, literacki, ikoniczny 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>nadawca i odbiorca wypowiedzi</i>, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje i opisuje nadawcę wypowiedzi lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie posługuje się terminami nadawca odbiorca wypowiedzi podczas odbioru tekstów kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> określa sytuację komunikacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji – stosownie do sytuacji 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą mimiki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej 	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>głoska, litera, sylaba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia różnicę pomiędzy głoską i literą 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje głosek, liter, sylab 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych 	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> zna reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – q i ę – i po spółgłoskach 	<ul style="list-style-type: none"> stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – q i ę – i po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w większości wyrazów reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – q i ę – i po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje we wszystkich wyrazach reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – q i ę – i po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów 	
	<ul style="list-style-type: none"> zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych 	
III. Tworzenie wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> krótko wypowiada się na zadany temat związany z otaczającą rzeczywistością 	<ul style="list-style-type: none"> aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>argument</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje argumenty w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się argumentami w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska 	<ul style="list-style-type: none"> i stylu różne formy wypowiedzi swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w swoich wypowiedziach ustnych operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi
	<ul style="list-style-type: none"> tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>akapit</i> i rozumie jego funkcję w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną i wydzielenie myślowe w formie akapitów podejmuje działalność literacką i kulturalną prowadzi blog internetowy
	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia przydatność uzyskanych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje selekcji informacji 	<ul style="list-style-type: none"> wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji 	
	<ul style="list-style-type: none"> tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe 	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> wygłasza tekst z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy 	<ul style="list-style-type: none"> artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu 	<ul style="list-style-type: none"> recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje twórcze, oryginalne teksty informacyjne o szkole przeznaczone do gazetki lub na stronę internetową
	<ul style="list-style-type: none"> sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> sporządza samodzielnie odtwórczy i twórczy plan ramowy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje jednolitą formę wypowiedzi (bez czasownika) w zapisie planu ramowego 	<ul style="list-style-type: none"> dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego 	
	<ul style="list-style-type: none"> redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu 	<ul style="list-style-type: none"> rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek 	
	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o treści przeczytanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę przeczytanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w swoich wypowiedziach na temat tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury 	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> wie, że współczesne komunikaty (SMS, e-mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS 	<ul style="list-style-type: none"> zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej 	
	<ul style="list-style-type: none"> tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów 	
	<ul style="list-style-type: none"> odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zwroty grzecznościowe w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach 	
IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań 	<ul style="list-style-type: none"> czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa 	<ul style="list-style-type: none"> czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania treści

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji 	<ul style="list-style-type: none"> i katalogowania informacji opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fizyki z hasłami, foldery plików wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności) bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego
	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe) 	<ul style="list-style-type: none"> wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji 	<ul style="list-style-type: none"> selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji 	
	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z zasobów szkolnej biblioteki 	<ul style="list-style-type: none"> zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i> 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji 	
	<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słownika ortograficznego potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> zna budowę słownika ortograficznego wyszukuje hasła w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych korzysta z informacji zawartych w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje słowników korzysta ze słowników on-line 	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	<ul style="list-style-type: none"> ma świadomość, że nie wszystkie informacje w internecie są prawdziwe 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia przydatność uzyskanych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych 	<ul style="list-style-type: none"> krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł 	
	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z internetu w celach edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu 	<ul style="list-style-type: none"> zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich 	<ul style="list-style-type: none"> postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań 	
Lektura obowiązkowa i uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.